

РЕШЕНИЕ

№ 10459

гр. София, 19.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 149 СЪСТАВ, в публично заседание на
шести юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЕЛЕНА Н. ДИНЕВА ИЛИЕВА

при участието на секретаря ТАТЯНА Г. ВЕЛИНОВА
като разглежда докладваното от ЕЛЕНА Н. ДИНЕВА ИЛИЕВА Гражданско
дело № 20221110107468 по описа за 2022 година

*Производството е по реда на Част втора, Дял първи от Гражданския процесуален
кодекс (ГПК).*

Предявени са искове с правна квалификация чл. 76, т. 9 от *Закона за българските лични
документи (ЗБЛД)*, вр. чл. 127а, ал. 2 от *Семейния кодекс (СК)* и чл. 45 от *Закона за
българските лични документи (ЗБЛД)* от Д. А. А. срещу С. С. В..

С исковата молба се отправя искане до съда за заместване на съгласие на бащата А. С.а В.
на детето и ответник в производството, за пътуване извън границите на Република България.
Ищцата Д. А. А. поддържа, че с ответника С. С. В. са родители на детето А. С.а В.. Сочи, че
страните не са сключвали брак, като детето е родено от връзката им на 26.01.2011г. Посочва,
че с ответника са разделени, като детето живее със своята майка в гр. София. Посочва, че не
знае къде живее ответникът. Бащата е дезинтересиран от детето. Не полага грижи и не
заплаща издръжка. Посочва, че е в интерес на детето е да пътува извън границите на
страната. Твърди, че иска да пътува с дъщеря си в страни от Европейския съюз и в страни,
съседни на Република България-Република Северна Македония и Република Сърбия,
Република Турция, Великобритания с цел почивка и екскурзия, за срок от 60 дни годишно.
Ето защо моли съда да даде разрешение за заместване съгласието на бащата за пътуване на
детето в чужбина до посочените държави за срок от пет години, считано от влизане в сила
на решението. Исква от съда да замести съгласието на ответника за издаване на
необходимите документи за пътуване на детето.

Ответникът, в срока по чл. 131 ГПК, депозира отговор на искова молба, с който не взима
становище по предмета на спора. В открито съдебно заседание оспорва исковата молба.

Съдът, като прецени относимите доказателства и доводи, намира за установено от

фактическа и правна страна следното:

От становище на социален работник от ДСП Възраждане е видно, че родителите на А. са разделени. Детето живее заедно със своята майка. Бащата не се грижи за детето. Не заплаща издръжка. Според заявеното от А. пред социалния работник, детето не помни кога за последно се е чувало със своя баща. А. е ученичка в 32 СУИЧЕ „Св. Климент Охридски“, гр. София. Пее в училищния хор, с който имат участия извън Република България.

Лично изслушано, в открито съдебно заседание, детето А. С.а В. заявява, че иска да пътува заедно със своята майка и да обиколи държави в Европа. Исква да ходи на екскурзия.

От показанията на св. Наталия Коджаян, които съдът кредитира като непротиворечащи на останалите доказателства по делото, се установява, че бащата на детето е дезинтересиран от него. Не посещава А.. Майката и детето не знаят нищо за него. Майката пътува в чужбина и иска да вземе детето. А. също има желание да пътува.

Съдът, като взе предвид конституционно прогласения принцип в чл. 35, ал. 1, изр. първо от *Конституцията на Република България* (КРБ), според който всеки има право свободно да избира своето местожителство, да се придвижва по територията на страната и да напуска нейните предели, намира, че предявеният иск е основателен.

Съгласно българската правна уредба решенията, свързани с пътуване на малолетно или непълнолетно дете в чужбина и издаване на паспорт на негово име, се вземат по общо съгласие на родителите. Целта на законодателят в чл. 127а СК е, че общото решение на родителите по въпроса осигурява най-голямата гаранция, че интересите на детето са защитени. В този смисъл е и практиката на ВКС, постановена по реда на чл. 290 ГПК(виж. *Решение № 295 от 04.12.2015 г. по гр. д. № 3212 / 2015 г. на Върховен касационен съд, 3-то гр. отделение, Решение № 86 от 13.09.2016 г. по гр. д. № 4685 / 2015 г. на Върховен касационен съд, 4-то гр. отделение*).

Понятието висши интереси на детето е залегнало в редица международни актове (чл.3 *Конвенцията за правата на детето, Конвенция за компетентността, приложимото право, признаването, изпълнението и сътрудничеството във връзка с родителската отговорност и мерките за закрила на децата, Регламент (ЕО) № 2201/2003 относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и дела свързани с родителска отговорност и други*). Тези актове закрепват основните права на децата, като изграждат комплекс от мерки, чрез които те да бъдат гарантирани. Въвеждат основополагащ принцип, а именно съобразяването на техните висши интереси. Сред основните права на детето попадат правото на живот, на име, на гражданство, на семейство, на неприкосновена връзка с двамата родители, на свобода на убеждението и мисълта, на жизнен стандарт, на защита срещу посегателства и срещу незаконно прехвърляне и задържане. В *м. 3 от ППВС № 1/12.11.1974 г.* е посочено, че решаващо значение за интересите на децата има цялата съвкупност от интереси, но от аспекта на всестраниното развитие на личността. Определение на понятието за „най-добър интерес на детето“ е даден в разпоредбата на § 1, *м. 5 от ДРЗЗДет.* Целта е най-пълно да се удовлетворят физическите,

психическите и емоционалните потребности на детето, съобразно неговите желания и чувства, но не изцяло, а чрез преценка дали и доколко това е възможно с оглед възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето, с оглед на способността на родителите да се грижат за него, а също така и с последиците, които ще настъпят за детето при промяната на обстоятелствата и опасността или вредата, която може да му бъде причинена при тази промяна. Затова при постановяване на решение, което се отнася до интересите на децата трябва да се оценяват конкретните интереси на детето. (виж. Решение № 86 от 13.09.2016 г. по гр. д. № 4685 / 2015 г. на Върховен касационен съд, IV ГО

От първостепенно значение е интересът на детето, поради което съдът и не е обвързан от исканията на родителите за срока и честотата на пътуванията, дори когато те са изрично посочени. Съдът се произнася, изхождайки от причините, поради които детето ще пътува извън страната, съображенията на родителя – ответник да не се съгласи с това и конкретните обстоятелства, включително условията на пътуване, средата, в която ще пребивава детето в съответната държава, евентуалната му адаптация, желанието на самото дете, като дължи разрешение, което да гарантира най-добре благополучието на детето. В тази връзка Решение № 31 от 16.06.2016 г. по гр. д. № 3426 / 2015 г. на Върховен касационен съд, IV ГО .

В т. 31 по дело С-215/15 на Съда на Европейския съюз се потвърждава, че искът на единия родител съдът да замести липсващото съгласие на другия родител за пътуването на детето им извън държавата членка по неговото пребиваване и за издаването на паспорт на името на това дете, попада в материалното приложно поле на Регламент № 2201/2003, като представлява част от „родителската отговорност“, според Регламента. Съдът се произнася относно необходимостта на детето да бъде издаден паспорт и относно правото на родителя-ищец да внесе заявление за издаването му, както и да пътува в чужбина с детето без съгласието на другия родител. Този иск има за предмет упражняването на „родителската отговорност“ за детето по смисъла на член 1, параграф 1, буква б) от Регламент № 2201/2003 във връзка с член 2, точка 7 от същия. В обхвата на регламента попада гарантирането на равенството на всички деца, като обхваща всички решения относно родителската отговорност, включително мерките за защита на детето, независимо от каквато и да е връзка с брачното производство. По делата за родителската отговорност, създадени с Регламент № 2201/2003, са оформени в светлината на най-добрия интерес на детето.

Възможните ограничения, при които съдът следва да разреши по реда на чл. 127а СК, пътуване на дете в чужбина без съгласието на единия родител, са само гарантиращите опазването на най-добрия интерес на детето, а това не може да стане, ако пътуването не е предвидимо във времето и пространството. В тази връзка ТР № 1/2016 г. от 03.07.2017 г., постановено по Тълкувателно дело № 1/2016 г., ОСГК на ВКС, приема, че съдът може да разреши по реда на чл. 127а от СК пътуването на ненавършило пълнолетие дете в чужбина без съгласието на единия родител за пътувания в определен период от време и/или до определени държави, респективно държави, чийто кръг е определяем.

В конкретния случай ищцата желае да пътува с детето си до Европейския съюз, Великобритания и в страни, съседни на Република България-Република Северна Македония

, Република Сърбия и Република Турция. От събраните по делото доказателства се установява, че грижи за детето се полагат от майката, като бащата е дезинтересиран от дъщеря си и никой не знае къде се намира той. Детето посещава ученически хор, който има участие извън Република България.

С оглед събраните доказателства по делото, в рамките на заявеното искане с молбата по чл. 127а СК, съдът следва да разреши пътувания в определен период от време и/или до определени държави. (виж ТР № 1/2016 г. от 03.07.2017 г.). Срокът на разрешението се определя от конкретните обстоятелства, но винаги при съобразяване възрастта на детето. (в този смисъл и Решение № 253 от 20.07.2015 г. по гр. д. № 7336 / 2014 г. на ВКС, IV ГО.).

От изложеното и с оглед събраните доказателства по делото се прави извод, че в интерес на детето е да има възможност да пътува в определените с искането държави, за определен период от време.

Към момента на приключване на съдебното дирене, детето е на 11 години. Ето защо намира, че в интерес на детето е то да може да пътува в чужбина за срок от пет години, считано от влизане в сила на решението. Съдът определя и период на самите пътувания, а именно не повече от три месеца в календарната година.

Мотивиран от горното, искането за издаване на документи за задгранично пътуване съгласно Закона за Българските Лични Документи/ЗБЛД/, също е основателно.

Разноски при спорна съдебна администрация, каквото е настоящото производство, не се дължат. Ето защо, съдът не следва да присъжда разноски на страните по правилото на чл. 78 ГПК. В този смисъл е и Определение №385/25.08.2015 по дело №3423/2015 на ВКС, ГК, I г.о

Така мотивиран, Софийският районен съд, Трето гражданско отделение, 149-ти

РЕШИ:

ЗАМЕСТВА СЪГЛАСИЕТО на основание чл. 76, т. 9 ЗБЛД, вр. чл. 127а, ал. 2 СК, на С. С. В., ЕГН:*****, за пътувания на детето А. С.а В., ЕГН:***** извън територията на Република България до следните държави: държавите-членки на Европейския съюз, Великобритания и в страни, съседни на Република България-Република Северна Македония, Република Сърбия, Република Турция, придружавана от майката Д. А. А., ЕГН:***** или **упълномощено от нея лице** за срок за срок от пет години, считано от влизане в сила на решението без ограничение на броя на пътуванията и за време общо не повече от три месеца в годината.

ЗАМЕСТВА СЪГЛАСИЕТО на основание чл. 45 ЗБЛД вр. чл. 127а, ал.2 СК на С. С. В., ЕГН:***** за издаване на паспорт по ЗБЛД на А. С.а В., ЕГН:*****.

Решението подлежи на обжалване пред Софийския градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____